

WORLD EXPERIENCE OF PRESENTATION OF INFORMATION BIOGRAPHICAL SYSTEMS IN THE GLOBAL NETWORK

Features of the functioning of world biographical dictionaries, identification and systematization of the main problems of their development are described in the analysis of publications of foreign researchers.

Keywords: biographical information, biographical dictionaries, UNBA.

УДК 026:37](477-25):004.738.1WWW:[004.774.6:929Орлай]

Деміда Євгенія Федорівна,

науковий співробітник,

відділ педагогічного джерелознавства та біографістики,

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського,

Київ, Україна

e-mail: evgeshadem@i.ua

ПЕРСОНАЛІЯ І. С. ОРЛАЯ (1770–1829) БІОГРАФІЧНОГО ВЕБРЕСУРСУ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Презентовано персональну сторінку «Орлай Іван Семенович» веб-ресурсу «Видатні педагоги України та світу», розміщеного на сайті ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

Ключові слова: І. С. Орлай, педагог-реформатор, біографічний веб-ресурс, Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського (ДНПБ) забезпечує розвиток історико-педагогічної біографіки, популяризацію творчої спадщини визначних освітян минулого. В мережевому середовищі ефективно використовуються можливості веб-сайту, де у відкритому доступі розміщено інформаційно-бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу» [1]. Структуру ресурсу побудовано з персональних сторінок, кожна з яких присвячено окремому діячеві. Ресурс постійно розвивається. На основі джерелознавчих розвідок фахівцями бібліотеки розробляються нові сторінки й оновлюються попередньо

створені з урахуванням новітніх напрацювань у теорії і практиці історико-педагогічних і біографічних досліджень.

Персоналію «Орлай Іван Семенович» складено до 250-річчя від дня народження визначного українського вченого-енциклопедиста, педагога й освітнього діяча кінця XVIII – першої третини XIX ст. Матеріали сторінки подано за рубриками: «Біографія», «Публікації про життя та діяльність І. С. Орлая», «Праці І. С. Орлая», «Фотогалерея», «Ушанування пам'яті».

У першій рубриці в стислому біографічному нарисі окреслено основні віхи життєвого й творчого шляху І. С. Орлая, означено його роль в історії української школи як теоретика й організатора освіти. Більш широку інформацію включено в рубрику «Публікації про життя та діяльність І. С. Орлая». У ній запропоновано бібліографічний список монографій, дисертацій, навчальних посібників, статей українських і зарубіжних авторів у широкому хронологічному діапазоні, адже постать І. С. Орлая протягом століть привертає увагу дослідників своєю неординарністю, багатогранною й плідною спадщиною в різних сферах природничих і гуманітарних наук.

Значна частка включених у список робіт – це праці науковців, які розглядали просвітницькі ідеї вченого, особливості його педагогічної та організаційно-освітньої діяльності в Ніжинській гімназії вищих наук та Одеському Рішельєвському ліцеї. Саме в цих закладах І. С. Орлай проявив себе як талановитий директор та реформатор системи навчання на основі принципів гуманізму, демократизму, природовідповідності.

Завдячуючи освітнім перетворенням і творчій атмосфері, яку створив І. С. Орлай, у стінах цих шкіл зроста плеяда визначних особистостей (М. В. Гоголь, Є. П. Гребінка, О. С. Данилевський, В. М. Забіла, П. Я. Лукашевич, П. Г. Редкін та інші).

У рубриці «Праці І. С. Орлая» презентовано педагогічні й історичні твори вченого, високо оцінені його сучасниками й пізнішими дослідниками. Вміст «Фотогалереї» доповнює творчу біографію педагога ілюстративним фактажем. Запропоновані до перегляду в рубриці «Вшанування пам'яті» фото- та відеоматеріали демонструють заходи щодо збереження та увічнення пам'яті про славетного освітянина.

Інформаційний масив веб-сторінки розкриває творчу постать педагога-реформатора, дає можливість упевнитись, що його

просвітницькі ідеї є актуальними в умовах сьогодення й можуть бути використані в справі розбудови національної системи освіти.

Список використаної літератури

1. Видатні педагоги України та світу : інформ.-бібліогр. ресурс. *Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського* : офіц. веб-сайт. URL: <http://dnrb.gov.ua/ua/інформаційно-бібліографічні-ресурси/видатні-педагоги/> (Дата звернення: 27.07.2020).

References

1. Vydatni pedahohy Ukrainy ta svitu: inform.-bibliohr. resurs [Outstanding Educators of Ukraine and the World: information and bibliographic resource]. (n. d.). *V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine* [official website]. Retrieved July 27, 2020, from <http://dnrb.gov.ua/ua/інформаційно-бібліографічні-ресурси/видатні-педагоги/> [in Ukrainian].

UDC 026:37](477-25):004.738.1WWW:[004.774.6:929 Orlay]

YevheniaDemyda,

Research Associate,

Department of Pedagogical Source Studies and Biographistics,

V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine,

Kyiv, Ukraine

e-mail: evgeshadem@i.ua

PERSONALITY OF I. S. ORLAY (1770–1829) OF THE BIOGRAPHICAL WEB RESOURCE OF V. O. SUKHOMLYNSKYI SSPL OF UKRAINE

The personal page “Orlay Ivan Semenovych” of the web resource “Outstanding Educators of Ukraine and the World”, posted on the site of V. O. Sukhomlynskyi SSPL of Ukraine. It is presented.

Keywords: I. S. Orlay, pedagogue-reformer, biographical web resource, V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine.

УДК 016:929

Кисельова Валентина Павлівна,

ORCID 0000-0002-6300-7846,

завідувачка сектору,

сектор науково-дослідної роботи,

науково-методичний відділ,

Національна історична бібліотека України,

Київ, Україна

e-mail: krznav_kiseleva@ukr.net